

Н.О. Наконечна
Житомирський державний університет
імені І. Франка
Науковий керівник:
к. пед. н., доц. Щерба Н. С.

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ВЕБ-ЗАСТОСУНКА LINO У НАВЧАННІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ІНШОМОВНОГО ЧИТАННЯ

Читання – це вміння читати, сприймати надруковане [5]. Відповідно до Cambridge Dictionary читання – це вміння або процес здобуття інформації з книги [6]. І саме це і є основною задачею педагога: не навчити бездумно складати літери в слова, а слова в речення, а знаходити необхідну інформацію в тексті, аналізувати її та використовувати у подальшому навчанні.

За визначенням І. Л. Матковської читання – це один із видів мовленнєвої діяльності, що має велике пізнавальне значення і фактично реалізує всі чотири цілі навчання – практичну, розвивальну, виховну і загальноосвітню. Читання у старшій школі є домінуючим видом мовленнєвої діяльності [3]. У свою чергу, *мовленнєва компетенція у читанні* – це інтегроване явище, що охоплює цілу низку соціальних здібностей, знань, умінь, навичок, стратегій і тактик мовної поведінки, установок задля успішного здійснення мовленнєвої діяльності в конкретних умовах спілкування на основі прочитаного [1: 3-5].

Як відомо, читання вважається одним із ключових комунікативних умінь у навчанні іноземної мови. Воно виступає одночасно і метою, і засобом мовної освіти. Як мета навчання, читання передбачає розвиток здатності учнів розуміти зміст прочитаного, а як засіб – допомагає вирішити низку навчальних завдань.

Відповідно до вимог освітньої Програми на старшому етапі навчання у школі на *академічному рівні* учні повинні вміти читати про себе з повним розумінням текстів розмовною мовою; розуміти нескладні автентичні тексти на сучасні теми про життя підлітків, газетні статті про події в світі та в нашій країні; розуміти висловлення побажань та почуттів в особистих листах; знаходити та вилучати необхідну інформацію під час читання. На *профільному рівні* перед учнями стоять наступні вимоги: читати тексти, побудовані на знайомому мовному матеріалі, з коректним зіставленням головних фактів та поєднанням уривків за змістом; виконувати стилістичний розбір тексту; досліджувати стиль автора; знаходити необхідну інформацію у текстах різнопланового характеру; переглядати текст чи серію текстів з метою пошуку необхідної інформації для виконання певного завдання [4].

Як показують наші спостереження, читання на старшому етапі пов'язане з низкою проблем: відсутність в учнів інтересу у зв'язку з тим, що даний вид діяльності потребує багато часу і зусиль; труднощі підбору тексту, який буде цікавим для кожного учня, так як кожен вже має свої індивідуальні інтереси. Зважаючи на це, можна зробити припущення, що використання інформаційно-комунікаційних технологій дозволить вирішити вказані проблеми навчання

читання та підвищити інтерес учнів до цього виду мовленнєвої діяльності, що й визначає **актуальність** нашої статті.

Різні аспекти навчання читання вивчалися такими вченими як І. А. Зимня, С. Ю. Ніколаєва, М. О. Кучма, С. К. Фоломкіна, О. Ю. Аксьонова, Л. В. Шелестова, М. О. Зайцев, Г. Доман, З. І. Кличнікова, Дж. Пітман, М. Мур, М. Л. Вайсбурд, С. А. Блохіна, Л. Є. Журова, Г. А. Тумакова, Г. А. Цукерман, В. М. Плахотник, Г. В. Рогова, Н. К. Скляренко, М. В. Денисенко. Проблематикою навчання читання учнів старших класів займалися І. В. Карпов, З. І. Кличнікова, І. Л. Матковська, О. І. Пономарьова, В. Н. Шевяков. Можливості використання ІКТ у навчанні читання досліджували О. М. Пехота, О. М. Любарська, А. З. Кіктенко, В. М. Мадзігон, Ю. О. Дорошенко, Г. К. Селевко, І. В. Роберт, О. С. Полат, Ю. Р. Молоков, М. І. Захарова, Н. В. Апатова.

На нашу думку, перевагами використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні читання є наступні:

- побудова текстів у режимі «гіпертексту» і включення до нього посилань на необхідні ресурси. Наявність зв'язків між текстовими блоками матиме додаткову користь;
- розміщення опор до текстів, спираючись на індивідуальний підхід до навчання кожного з учнів, що можуть включати: невербальні, вербальні та комбіновані. До невербальних опор належать малюнки та різні сюжетні картинки, відео [2: 180]. Серед вербальних виділяють логіко-структурні схеми та підстановчі таблиці. В комбінованих опорах поєднуються вербальні та невербальні опори;
- полегшення доступу до навчальних завдань;
- індивідуальний підхід до максимальної кількості дітей з різними стилями навчання і різними можливостями сприйняття за допомогою різних форматів, у яких може бути представлена інформація;
- забезпечення зворотного зв'язку в процесі навчання;
- організація колективної та групової роботи;
- використання навчаючих і контролюючих програм, програм-тестів, програм-редакторів, що стимулюють інтерес учнів до навчальної діяльності, сприяють формуванню логічного, творчого мислення, розвитку здібностей.

Що стосується веб-застосунка Lino [7], то як було виявлено внаслідок аналізу ресурсів всесвітньої мережі, він досі не набув широкого застосування, але використовується деякими педагогами у процесі навчання іноземній мові. Відповідні відео-роліки розміщено на відеохостінгу YouTube (див. наприклад Using Lino in the classroom by Elda Romero) [8].

Розглянемо, які можливості може надати цей веб-застосунок у навчанні читання. В першу чергу, Lino пропонує використовувати віртуальну дошку, до якої вчитель може "прикріпити" будь-які тексти для читання і завдання до них. Він також дозволяє безкоштовно додавати до текстів різноманітні стікери, картинки, фотографії, відео- та аудіо-файли, слова до тексту, завдання (наприклад, перефразувати підкреслене речення, вибрати правильний варіант

відповіді, вставити слово, продовжити речення і т.д) безпосередньо на дошці за допомогою стікера або в прикріпленому документі. А учні мають змогу завантажити свої відповіді у файлових документах на дошку. Задля запобігання списуванню можна просити учнів відповіді надсилати на електронну пошту.

Приємною перевагою Lino є те, що він доступний не лише для комп'ютерів, але й для систем Android та IOS, що економить час учнів, адже такі завдання вони матимуть змогу зробити навіть по дорозі додому зі школи.

Одним зі шляхів застосування веб-застосунку є його використання у домашньому читанні. Зазвичай при домашньому читанні етап підготовки учнів до сприймання твору упускається, але з Lino ця проблема є вирішеною. Наприклад, вчитель може розмістити на віртуальній дошці завдання на предикцію: серію картинок чи аудіо-файлів, за допомогою яких учні мають передбачити зміст тексту. Або ж розмістити назву твору/тексту знову ж таки з завданням передбачити зміст. Свої передбачення учні можуть розміщувати там же на дошці за допомогою стікерів. Вони мають можливість оформлювати текст відповідно до своїх вподобань та естетичних схильностей. Розміщувати стікери можна як анонімно, так і підписавши їх. Також можна дати завдання розмістити картинки, які асоціюються з назвою твору, чи навіть запропонувати учням зробити самим фотографії на свій смак. За бажанням вчитель може відзначити передбачення та асоціації, найбільш вдалі чи близькі до змісту.

На етапі, що слідує після читання твору, можна дати учням завдання створити колаж на основі прочитаного – кожен на своїй власній віртуальній дошці. Учні матимуть змогу як цитувати твір, так і додати потрібну кількість картинок та відео. Дані проекти можна робити в групах чи парах. Окрім того кожен може залишити стікер зі своїми враженнями від прочитаного, коментарем до проблем, які піднімаються у творі.

Отже, веб-застосунок Lino може зробити навчання більш цікавим та сучасним. Також він зберігає час та кошти, адже з його допомогою більше не потрібно готувати роздаткові матеріали. Він розвиває творчі здібності учнів, самостійність, самоорганізацію та їх писемномовленнєві вміння. Дозволяє висловлювати свою думку абсолютно анонімно, що в окремих випадках дає учням можливість бути щирими у своїх коментарях. Цей веб-застосунок також дозволяє побачити думку кожного як вчителів, так і учням, та звільнити час для роботи на уроці.

Список використаної літератури

1. Богуш А.М. Мовленнєвий розвиток дітей: сутність та шляхи реалізації. Шкільне виховання. 1999. № 6. С. 3 – 5.
2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник: кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. Київ, 2002. 328 с.
3. Матковська І.Л. Подолання труднощів у навчанні читання англійською мовою в середній школі. URL: <http://xn--1-btbl6aqcj8hc.xn--p1ai/> (дата звернення 28.11.2017).
4. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземні мови. 10-11 класи. URL: <http://mon.gov.ua/content/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0/1-eng-uk.pdf> (дата звернення 25.11.2017).
5. Словник української мови: у 11 т. Київ: Наук. думка, 1980. Т. 11. URL: <http://sum.in.ua/p/11/337/2> (дата звернення 25.11.2017).

6. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%8C/%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9/reading> (дата звернення 28.11.2017).
7. Lino – Sticky and Photo Sharing for you. URL: <http://en.linoit.com/> (Last accessed 28.11.2017).
8. Romero. E. Using Lino in the classroom. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=CvqZHb0RJRE> (Last accessed 28.11.2017).